

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/32/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6109216951
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6109216951.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľov 1/ V.. B. X., T.. XX. XX. XXXX, H. N. X, H. H., 2/ L.O. X., T.. XX. XX. XXXX, H. N. X, H. H., navrhovatelia 1/, 2/ zastúpení N.. S. Š., T.. XX. XX. XXXX, H. Y.L. XX, H. H., proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, zastúpenému MST PARTNERS, s. r.o., Zámocké schody 2/A, Bratislava, IČO: 36 861 545, o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice 3C/22/2009 a 3C/27/2009, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozsudok rozhodcovského súdu Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 26. 08. 2009 vydaného pod sp. zn. 3C/22/2009 v časti, v ktorej:

- určil, že zníženie poistného k poistnej zmluve č. XXXXXXXXXXX, podpísané žalovaným dňa 10. 07. 2007 je platné,
- určil, že dodanie GSM BALÍKA PČSP Rapid k PZ č. 5004100022, podpísané žalovaným dňa 15. 04. 2008, je platné,
- určil, že prístupenie k všeobecným poistným podmienkam Rapid life životnej poisťovne, a. s. z 21. 05. 2007, podpísané žalovaným 10. 07. 2007, je platné,
- určil, že právo žalovaného na zrušenie poistenia založeného poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXX s výplatou odkupnej hodnoty podľa časti II. čl. 10 ods. 1, časti XVII. ods. 7f všeobecných poistných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007 nie je,
- určil, že právo žalobcu na administratívny a správny poplatok podľa časti XVI. ods. 7 všeobecných poistných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007a podľa písm. k) sadzobníka administratívnych poplatkov žalobcu je platné,
- určil, že časť XVII. ods. 7d. všeobecných poistných podmienok žalobcu z 21. 05.2007 je platný,
- určil, že časť XVII. ods. 7f všeobecných poistných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007je platný,
- určil, že časť XVII. ods. 7h všeobecných poistných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007, v znení „Poistné produkty poistenia pre prípad smrti a dožitia označené názvom (poistnou sadzbou produktu) ako UDP-2, UDP-3, UDP-4, štipendijné poistenie označené názvom (poistnou sadzbou produktu) UDP-S, UDP-SJ, kapitálové poistenie označené názvom (poistnou sadzbou produktu) UDP-K, UDP-JK, UDP-K-Pôžička, UDP-JK-Pôžička , dôchodkové poistenia označené názvom (sadbou produktu) BONUS-Z1, BONUS-Z2 v prípade, ak podliehajú Všeobecný poistným podmienkam z 21. 05. 2007, sa menia na poistenie EuroKapitálPlus, v súlade so Zmluvnými dojednaniami pre poistenie EuroKapitálPlus uverejnenými na internetovej stránke www.pcsp.sk <<http://www.pcsp.sk>>, ktoré sa týmto stávajú neoddeliteľnou súčasťou poistných podmienok týmto odsekom dotknutých poistení. Doteraz naakumulovaná Zillmerovaná rezerva vypočítaná kalkulačnými metódami poisťovne sa mení na jednorazovo vložené poistné na úhradu rizík od vyhlásenia tejto zmeny, pričom zostatok a bežne platené poistné bude určené výhradne na úhradu sporivej zložky poistenia. „Na transformáciu a prepočet všetkých finančných parametrov produktov sa použijú poistno-matematické vzorce určené poisťovňou. Zmenou v poistení dochádza zároveň k zmene v názve poisteného produktu na EuroKapitálPlus,“ je platný.

Súd v časti, v ktorej sa navrhovateľ v 1/ rade domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku 3C/22/2009, v ktorej v prevyšujúcej časti návrh žalobcu zamietol, konanie z a s t a v u j e .

Súd z r u š u j e rozsudok rozhodcovského súdu Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 26. 08. 2009 vydaného pod sp. zn. 3C/27/2009 v časti, v ktorej:

- učil, že zníženie poisťného k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX podpísané žalovanou dňa 10. 07. 2007 je platné,
- určil, že dodanie GSM BALÍKA PČSP Rapid k PZ č. XXXXXXXXXXXX, podpísané žalovaným dňa 15. 04. 2008, je platné,
- určil, že prístupenie k všeobecným poisťným podmienkam Rapid life životnej poisťovne, a. s. z 21. 05. 2007, podpísané žalovaným 10. 07. 2007, je platné,
- určil, že právo žalovaného na zrušenie poistenia založeného poisťnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX s výplatom odkupnej hodnoty podľa časti II. čl. 10 ods. 1, časti XVII. ods. 7f všeobecných poisťných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007 nie je,
- určil, že právo žalobcu na administratívny a správny poplatok podľa časti XVI. ods. 7 všeobecných poisťných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007a podľa písm. k) sadzobníka administratívnych poplatkov žalobcu je platné,
- určil, že časť XVII. ods. 7d. všeobecných poisťných podmienok žalobcu z 21. 05.2007 je platný,
- určil, že časť XVII. ods. 7f všeobecných poisťných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007je platný,
- určil, že časť XVII. ods. 7h všeobecných poisťných podmienok žalobcu z 21. 05. 2007, v znení „Poisťné produkty poistenia pre prípad smrti a dožitia označené názvom (poisťnou sadzbou produktu) ako UDP-2, UDP-3, UDP-4, štipendijné poistenie označené názvom (poisťnou sadzbou produktu) UDP-S, UDP-SJ, kapitálové poistenie označené názvom (poisťnou sadzbou produktu) UDP-K, UDP-JK, UDP-K-Pôžička, UDP-JK-Pôžička, dôchodkové poistenia označené názvom (sadbou produktu) BONUS-Z1, BONUS-Z2 v prípade, ak podliehajú Všeobecným poisťným podmienkam z 21. 05. 2007, sa menia na poistenie EuroKapitálPlus, v súlade so Zmluvnými dojednaniami pre poistenie EuroKapitálPlus uverejnenými na internetovej stránke www.pfsp.sk <<http://www.pfsp.sk>>, ktoré sa týmto stávajú neoddeliteľnou súčasťou poisťných podmienok týmto odsekom dotknutých poistení. Doteraz naakumulovaná Zillmerovaná rezerva vypočítaná kalkulačnými metódami poisťovne sa mení na jednorazovo vložené poisťné na úhradu rizík od vyhlásenia tejto zmeny, pričom zostatok a bežne platené poisťné bude určené výhradne na úhradu sporivej zložky poistenia. „Na transformáciu a prepočet všetkých finančných parametrov produktov sa použijú poisťno-matematické vzorce určené poisťovňou. Zmenou v poistení dochádza zároveň k zmene v názve poisteného produktu na EuroKapitálPlus,“ je platný.

Súd v časti, v ktorej sa navrhovateľka v 2/ rade domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku 3C/27/2009, v ktorej v prevyšujúcej časti návrh žalobcu zamietol, konanie z a s t a v u j e .

Súd navrhovateľom 1/ a 2/ náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ v 1/ rade sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 26. 08. 2009 vydaného pod sp. zn. 3C/22/2009.

Navrhovateľka v 2/ rade sa domáhala v konaní tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 9C/179/2014 voči žalovanému zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice 3C/27/2009 vydaného dňa 26. 08. 2009.

Žaloby došli tunajšiemu súdu dňa 03. 09. 2009.

Súd spojil obe veci na spoločné konanie s tým, že tieto sa budú viesť naďalej pod sp. zn. 9C/32/2010 uznesením zo dňa 13. 03. 2015 v zmysle § 112 ods. 1 OSP.

Odporca žiadal návrh zamietnuť.

V priebehu konania navrhovateľa vzali čiastočne návrh späť v časti, v ktorej bol návrh navrhovateľa v arbitrážnom konaní zamietnutý. Súd v tejto časti konanie v zmysle § 96 OSP zastavil.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, zástupcu odporcu, ich písomnými vyjadreniami, spisom Arbitrážneho súdu Košice 3C/22/2009, 3C/27/2009, spisom 7C/70/2010 tunajšieho súdu a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľov rozhodcovský súd: Arbitrážny súd Košice svojím rozhodnutím zo dňa 26. 08. 2009 pod sp. zn. 3C/22/2009 a 3C/27/2009 zo dňa 26. 08. 2009 rozhodol tak, že určil viacero právnych vzťahov napriek tomu, že existuje rozhodnutie súdu - predbežné opatrenie v konaní Okresného súdu Trenčín 11C/91/2009, podľa ktorého sa mal zdržať používania niektorých praktík a tiež sú namietané všeobecné podmienky odporcu z 21. 05. 2007 ako neplatné. Rozhodcovská doložka je uvedená v rámci neplatných všeobecných podmienok, a teda je neplatná aj ona. Z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky je nezákonný aj rozhodcovský rozsudok. Odporca porušil viaceré právne normy na ochranu spotrebiteľa.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že návrh okrem toho, že je bezdôvodný, je aj neurčitý, nezrozumiteľný a nemá zákonné náležitosti. S odporcami uzatvoril poisťnú zmluvu v roku 1996. Následne počas trvania poisťenia došlo ku zmene obsahu poisťnej zmluvy na základe žiadosti samotných navrhovateľov zo dňa 10. 07. 2007, kedy ho požiadali o zníženie poisťného a výslovne pristúpili k všeobecným poisťným podmienkam zo dňa 21. 05. 2007. Túto skutočnosť potvrdili aj podpísaním tlačiva Žiadosť o GSM balík k poisťnej zmluve.

Odporca zmeny poisťnej zmluvy akceptoval. Došlo k faktickému zníženiu predpísaného poisťného a poskytol navrhovateľom aj GSM balík. Vydal poisťku zo dňa 10. 08. 2007 a potvrdil to osobitným listom zo dňa 02. 03. 2009.

Navrhovatelia výslovne prehlásili a podpísom potvrdili, že sa s novými VPP oboznámili a že sa poisťný vzťah spravuje novými VPP. Ku zmene VPP došlo v súlade s § 788 ods. 3 O. z.

Spolu so žiadosťou o zmenu poisťného vzťahu došlo aj k pristúpeniu k novým poisťným podmienkam a rozhodcovskej doložke. Zmluva, ak má mať písomnú formu, môže byť uzatvorená aj nie na tej istej listine a môže mať podobu aj elektronickú. Písomnú formu má aj dokument uverejnený v elektronickej podobe na internete.

V danom prípade postupoval tak, že dňa 21. 05. 2007 uverejnil na internetovej stránke text poisťných podmienok z 21. 05. 2007. Následne informoval navrhovateľov o možnosti zníženia poisťného po podaní ich žiadosti, v ktorej bolo jasne a zrozumiteľne uvedené, že so znížením poisťného súvisí aj pristúpenie k poisťným podmienkam zo dňa 21. 05. 2007 uverejneným na internete. Navrhovatelia žiadosť dobrovoľne podpísali a on ju akceptoval. Tým došlo k platnému uzatvoreniu rozhodcovskej doložky. Navrhovatelia mali možnosť riadne sa so znením VPP oboznámiť, ale najmä mali možnosť rozhodcovskú doložku individuálne ovplyvniť, keď v žiadosti o zníženie poisťného je jasne uvedená možnosť jednostranne odstúpiť od časti XV. poisťných podmienok a to v 10-dňovej lehote, čo však nevyužili na rozdiel od iných klientov, ktorí tak učinili. Nešlo potom ani o neprijateľnú podmienku, keďže mohli túto individuálne ovplyvniť, t. j. aj vylúčiť. Poprel, že by došlo z jeho strany k porušeniu právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

Obaja navrhovatelia splnomocnili pre zastupovanie v konaní N. Š., bývalú advokátku.

Zástupkyňa odporcu namietla, že jej zastupovanie navrhovateľov nie je v súlade s § 27 OSP. Uviedla na pojednávaní dňa 27. 02. 2015 (konanie 9C/179/2014), že táto zástupkyňa opakovane zastupuje navrhovateľku a jej manžela. Na otázku sudkyne však nevedela uviesť, že by zastupovala aj iné osoby. Zástupkyňa navrhovateľov uviedla, že má priateľský vzťah k navrhovateľke.

Podľa § 27 ods. 1 OSP, účastník sa môže dať zastúpiť aj ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne.

Ods. 2, súd rozhodne, že zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa, ak zástupca zrejme nie je spôsobilý na riadne zastupovanie, alebo ak ako zástupca vystupuje v rôznych veciach opätovne.

Z dôvodu, že nebolo preukázané, že by zástupkyňa navrhovateľov bola nespôsobilou osobou na riadne zastupovanie a tiež nebolo preukázané, že by zastupovala v rôznych veciach opätovne ako zástupkyňa, okrem sporov týkajúcich sa účastníkov konania, súd nerozhodol o tom, že by jej zastúpenie nepripustil.

Zástupkyňa navrhovateľov žiadala zrušiť rozhodcovské rozsudky z dôvodu, že nedošlo k platnému dojednaniu rozhodcovskej doložky. Táto nebola individuálne dojednaná. Poukázala na výpoveď

navrhovateľky v 2/ rade v konaní 7C/70/2010, ktoré prebieha medzi tými istými účastníkmi ohľadom tej istej poisťnej zmluvy, v ktorej sa navrhovateľka vyjadrila aj k otázke uzatvorenia rozhodcovskej doložky. Obsahom rozhodcovskej doložky bola navrhovateľom odopretá možnosť domáhať sa svojich nárokov zo zmluvy pred všeobecným súdom, čím došlo k nerovnosti v jej neprospech v zmluvných dojednaniach. Ďalej uviedla, že navrhovateľ v 1/ rade je počítačový expert a napriek tomu, že všeobecné poisťné podmienky mali byť zverejnené na internete, sa k nim reálne nemohol dostať, lebo nevedel otvoriť súbor všeobecných poisťných podmienok.

Vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku vydanému Arbitrážnym súdom Košice v konaní 3C/22/2009 bolo vedené exekučné konanie na tunajšom súde pod č. 2Er/1755/2009, ktoré bolo zastavené z dôvodu existencie neprijateľnej zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní 1CoE/510/2011 rozhodnutie exekučného súdu potvrdil.

Čo sa týka rozsudku rozhodcovského súdu v konaní 3C/27/2009, tento bol titulom pre exekučné konanie tunajšieho súdu pod sp. zn. 7Er/142/2009, kde bol povolený odklad do rozhodnutia súdu v tomto konaní.

Navrhovateľ v 1/ rade uviedol, že vydanie rozhodcovského rozsudku bolo protiprávne a to z dôvodu, že odporca mu zaslal nejakú výzvu, v ktorej tvrdil, že je dobrý klient a že si môže uplatniť zľavu z titulu poisťného ako vernostný bonus. Na druhej strane tejto formálnej žiadosti bolo uvedené, že ju treba poslať. Keď mu prišiel rozhodcovský rozsudok, zistil, že vlastne mal pristúpiť k rozhodcovskej doložke. Ešte v roku 2009 dostal vyznenie od odporcu, že má zaplatiť za vedenie účtu vysokú čiastku. Až potom sa dozvedel, že došlo ku zmene všeobecných podmienok. V týchto bola vyčlenená skupina klientov, ktorí mali veľmi výhodné postavenie a u ktorých sa podmienky poistenia radikálne zmenili. Ale ani vtedy si nevšimol, že malo dôjsť aj k uzavretiu rozhodcovskej doložky. Cítil sa zo strany odporcu týmto jednaním zmanipulovaný.

Navrhovateľka v 2/ rade, ktorá bola vypočutá v konaní 7C/70/2010, uviedla na pojednávaní dňa 28. 04. 2014, že s odporcom si nedohodla žiadnu rozhodcovskú doložku. Došiel jej nejaký návrh, že jej znížia vzhľadom k tomu, že je dlhoročný klient, platbu mesačného poisťného a to poštou. Zdalo sa jej to normálne. Vôbec si nevšimla, čo bolo napísané drobnými písmenkami. Uvedomila si to až, keď jej prišiel rozhodcovský rozsudok. Ďalej uviedla, že jej neprišlo od odporcu, že by prijal jej návrh. Potom jej prišiel dopis, kde jej ponúkali mobil pre lepšiu komunikáciu. Nevšimla si, že by mala tým pristúpiť k nejakým podmienkam. Zvýraznená bola ponuka mobilu. Zvyšok bol drobným písmom. Pripadá jej to, ako by jej chceli niečo podsunúť. S návrhom neboli zasielané žiadne podmienky. V tej dobe ani internet nemali.

Zo spisu Arbitrážneho súdu Košice s. r. o. 3C/22/2009 bolo zistené, že vo veci žalobcu Rapid life voči žalovanému V. B. X. bolo rozhodnuté vo veci určovacej žaloby o viacerých nárokoch žalobcu, pričom súd vychádzal z nespornej skutočnosti, že žalobca uverejnil poisťné podmienky na internetovej stránke dňa 21. 05. 2007. Žalovaný podpísal, že mu boli poisťné podmienky oznámené a že sa s nimi oboznámil. Platnou súčasťou poistenia sú poisťné podmienky v ich úplnom znení po 01. 01. 2009. Text dokumentu bol podľa odôvodnenia rozhodcovského súdu určitý, jasný a zrozumiteľný. Nejednalo sa o nekalú obchodnú prax. Rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi v 1/ rade doručený dňa 31. 08. 2009.

Návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 zákona 244/2002 Z. z. bol podaný včas 03. 09. 2009.

Z pripojeného rozhodcovského rozsudku 3C/27/2009 Arbitrážneho súdu Košice (č. I. 7 spisu 9C/179/2014) bolo zistené, že svoju právomoc rozhodcovský súd odvodzoval z obdobnej situácie ako u navrhovateľa v 1/ rade. Odkázal na časť XV. poisťných podmienok a na žiadosť o GSM balík zo dňa 15. 04. 2008 obsahujúci rozhodcovskú doložku s možnosťou odstúpenia od tejto doložky. Rozsudok bol vydaný dňa 26. 08. 2009. Návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku došiel 03. 09. 2009, t. j. včas.

V konaní nebolo sporné, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu poisťnej zmluvy v roku 1996. V tej dobe platili všeobecné poisťné podmienky, ktoré boli súčasťou poisťnej zmluvy.

Dňa 10. 07. 2007 podali navrhovatelia žiadosť na formulárovom tlačive zaslanom im navrhovateľom o zníženie poisťného k poisťnej zmluve (viď č. I. 142 spisu 9C/179/2014), na ktorom drobným písmom je uvedené, že „pristupujú k všeobecným poisťným podmienkam zo dňa 21. 05. 2007 a osobitným dojednaniám, ktoré boli uverejnené na webovej stránke a súhlasia, aby všetky sporné nároky z poistenia sa vysporiadali pred špeciálnym súdom postupom podľa časti XV. všeobecných poisťných podmienok.

Tento súhlas je rozhodcovskou doložkou v zmysle bodu 2 osobitných dojednaní.“ Drobným písmom je ďalej uvedené, že poisťník je oprávnený najneskôr v lehote 10 dní od zaslania tejto žiadosti jednostranne odstúpiť od časti XV. všeobecných poisťných podmienok.

Ďalej zaslali žiadosť o GSM o balík PC dňa 15. 04. 2008 na formulárovom tlačive zaslanom im navrhovateľom (č. I. 143 spisu), v ktorom je im okrem iného poskytnutý mobilný telefón zn. Nokia bezplatne a opätovne drobným písmom je uvedené, že „všetky prípadné spory spadajú pod posúdenie rozhodcovského súdu podľa časti XV. poisťných podmienok. Od tejto vety, ktorá je rozhodcovskou doložkou, možno odstúpiť v lehote 7 dní od doručenia tejto žiadosti poisťovní.“

Následne došlo k akceptácii tejto žiadosti odporcom dňa 10. 08. 2007 (č. I. 144) a 02. 03. 2009 (č. I. 145 spisu).

Ako bolo už uvedené, navrhovatelia podali návrh na tunajší súd na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote podľa § 41 ZRK č. 244/2002 Z. z. v zmysle poučenia obsiahnutom v tomto rozsudku.

Podľa § 40 ods. 1 zákona 244/2002 Z. z. účinnom v čase podania návrhu (03. 09. 2009), účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak:

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. 13a).

K námietke odporcu, že žalobný návrh navrhovateľa v zmysle citovaného ustanovenia § 40 ZRK neobsahoval náležitosti riadneho návrhu, najmä neobsahoval dôvod, pre ktorý sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, súd poukazuje na znenie § 43 ods. 3 OSP, podľa ktorého súd posudzuje každé podanie podľa jeho obsahu. Z obsahu podaného návrhu mal súd za to, že sa navrhovateľ domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že nebola platne dojednaná rozhodcovská doložka (§ 40 ods. 1 písm. c/ ZRK).

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení argumentoval voči tomuto dôvodu. Znamená to, že z obsahu návrhu bol zrejmý aj samotnému odporcovi.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Ods. 2, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch.

Citovaná úprava obsiahnutá v Zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy a obsahu rozhodcovskej zmluvy je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu. Rozhodcovská doložka musí mať písomnú formu a musí byť uzavretá spôsobom, aby nevzbudzovala pochybnosti, čo je jej obsahom.

Zmluva o rozhodcovskej doložke je dvojstranný právny úkon, na ktorý sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o platnosti právnych úkonov v ustanovení § 34 a nasledujúcich O. z. Keďže sa jedná o dojednanie priamo súvisiace so základnou zmluvou, ktorou bola poistná zmluva, ktorá má spotrebiteľský charakter, vzťahujú sa na ňu aj ustanovenia § 53 a nasledujúcich O. z. účinných v čase jej uzavretia.

Ustanovenie § 788 ods.3 O.z. pripúšťa, aby súčasťou poistnej zmluvy boli aj všeobecné poistné podmienky poistiteľa, na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poistiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

V konaní nebolo preukázané, že by obsah všeobecných poistných podmienok bol individuálne dojednaný. Nesvedčí o tom ani samotná „Žiadosť o zníženie poisteného“ a „Žiadosť o GSM balík,“ v ktorých drobným písmom je obsiahnutý návrh rozhodcovskej doložky. Je nesporné, že tieto „žiadosti navrhovateľov“ formuloval samotný odporca.

Úprava § 53 ods. 3 O. z. účinná od 01. 01. 2008 prezumuje, že podmienka v spotrebiteľských zmluvách nebola dojednaná individuálne (viď nález II ÚS SR 499/12).

V danom prípade sa jednalo o zmenu poistného vzťahu dojednanú po tomto dátume, a teda dôkazné bremeno na preukázaní, že v prípade dojednania rozhodcovskej doložky sa jednalo o individuálne dojednanie bolo na odporcovi.

Samotná možnosť navrhovateľov odstúpiť od tejto časti „svojho“ návrhu neznamena individuálne dojednanie o obsahu tejto časti návrhu. Je nelogické, aby sám navrhovateľ vo svojom návrhu si dával možnosť odstúpiť od svojho návrhu v určitej lehote. Svedčí to len o nekalej obchodnej praktike na strane odporcu drobnými písmami zakomponovať do lákavej ponuky pre svojho zmluvného partnera - spotrebiteľa pre neho výhodné dojednanie, ktoré vylučovalo možnosť uplatnenia sporných nárokov zo strany spotrebiteľa aj na všeobecnom súde.

Keďže súd potom toto dojednanie nepovažoval za individuálne dojednanie, zaoberal sa otázkou, či sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 O. z.

Podľa § 53 ods. 1 O. z. účinného v čase zmeny poistného vzťahu spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ak neboli individuálne dojednané).

V ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia sú demonštratívne uvedené príklady neprijateľných podmienok, kde pod písm. r) je uvedené, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje, ak dojednanie vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Je zrejmé, že dojednanie upravené v časti XV. všeobecných podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle citovaného ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) O. z. a ako také neplatné.

Nemohla byť potom daná právomoc rozhodcovského súdu konať vo veci a vydať rozhodcovský rozsudok.

Súd návrhu v zmysle § 40 ods. 1 zákona 244/2002 Z. z., jeho písm. c) vyhovel.

Súd ešte dodáva, že dojednanie rozhodcovskej doložky musí spĺňať všeobecné náležitosti platnosti právneho úkonu v zmysle § 34 a nasledujúcich O. z. Právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä ku vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností, ktoré právne predpisy ju s takýmto prejavom spájajú (§ 34 O.z.). Prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím, výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť (§ 35 ods. 1 O. z.).

V danom prípade absentovala vôľa na strane navrhovateľov uzatvoriť rozhodcovskú doložku a predovšetkým ich „návrh na uzatvorenie rozhodcovskej doložky“ odkazoval na všeobecné podmienky, ktoré mali byť vydané a uverejnené odporcom na internete, takže sa ani nemohlo jednať o ich návrh.

Na základe takéhoto konania odporcu sa súd stotožnil s názorom navrhovateľov, že sa z ich strany jednalo len o klamlivú nekalú obchodnú prax smerujúcu k dosiahnutiu zmeny dojednaných pôvodných zmluvných podmienok a vzniku nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Navrhovatelia boli v konaní úspešní, náhradu trov konania nepožadovali. Z týchto dôvodov im súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.